Reg. No. | | | | | | | | | | | |

B.M.S COLLEGE FOR WOMEN AUTONOMOUS
BENGALURU – 560 004
SEMESTER END EXAMINATION – AUGUST/SEPTEMBER 2023

B.C.A. / B.Voc. (IT)- II Semester
Samskrutam Language

Text : Suhrudbheda of Hitopadesha, Grammar, Translation and Comprehension
(NEP Scheme 2021-22 onwards F+R)

Course Code: BCA2AECSA02 **QP Code:**

Duration: 2 ½ Hours **Max. Marks: 60**

Instructions: Instructions: 1) Answer in Sanskrit / Kannada / English
2) Answer Q.Nos. I, 5 & 7 in Sanskrit only

I. समीचीनम् उत्तरं लिखत । 1x10 =10

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Select and write the correct answer.

1. हितोपदेशे कति भागाः सन्ति ?
   a. चत्वारि b. पञ्च c. षट् d. दश
2. वर्धमानः कः ?
   a. विद्यार्थी b. पण्डितः c. वणिक् d. परिव्राजकः
3. वृषभस्य नाम किम् ?
   a. आनन्दकः b. नन्दकः c. रजकः d. शमन्तकः
4. कर्पूरपटः कुत्र वसति स्म ?
   a. वाराणस्याम् b. कौशाम्ब्याम् c. अयोध्यायाम् d. कल्याण्याम्
5. अरक्षितमपि केन रक्षितम् ?
   a. यमेन b. दैत्येन c. दैवेन d. मुनिना
6. पञ्चतन्त्रस्य रचयिता कः ?
   a. कृष्णशर्मा b. श्यामशर्मा c. विष्णुशर्मा d. रामशर्मा
7. रजकस्य गृहं कः प्रविष्टवान् ?
   a. श्रोत्रियः b. पुरोहितः c. चोरः d. स्नेहितः
8. नूपुरं कुत्र धार्यते ?
   a. शिर्षे b. कर्णे c. नेत्रे d. पादे
9. शशिनः तुल्यवंशोऽपि कः परिभूयते ?
   a. विद्याधनः b. अमूल्यधनः c. अनिर्धनः d. सधनः

10. कः कालप्रेरितः आसीत् ?

a. सिंह b. वानरः c. मृगः d. जम्बुकः

II. द्वयोः प्रबन्धं लिखत । 2x8 =16

ಎರಡನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on any Two of the following in English.

अ. पञ्चतन्त्रम् अधिकृत्य लिखत ।

ಪಂಚತಂತ್ರವನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on 'Panchatantra'

आ. पराधिकारचर्चाविषये लिखत ।

ಪರಾಧಿಕಾರಚರ್ಚೆಯ ವಿಷಯವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

Write about 'Jurisdiction'.

इ. वर्धमानस्य धनवृद्धिचिन्तनं विवृणुत ।

ವರ್ಧಮಾನನ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಧನವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.

Necessity of increasing the wealth according to Vardhamana.

III. एकस्य गद्यस्य अनुवादं कृत्वा विवृणुत । 1x5 =5

ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಗದ್ಯವನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ ವಿವರಿಸಿ.

Translate any One prose and explain

१. स च एकदा पिपासाकुलितः पानीयं पातुं यमुनाकच्छम् अगच्छत् । तेन च तत्र सिंहेन अननुभूतपूर्वम् अकालघनगर्जितमिव सञ्जीवकनर्दितम् सुश्राव । तच्छ्रुत्वा, पानीयम् अपित्वा, सचकितः, परिवृत्य, स्वस्थानम् आगत्य, 'किमिदम् ?' इत्यालोचयन् तूष्णीं स्थितः। स च तथाविधः करटक-दमनकाभ्याम् अस्य मन्त्रिपुत्राभ्यां श्रृगालाभ्यां दृष्टः।

२. पिङ्गलकोऽवदत् - त्वम् ? किमेतत् ,भद्र दमनक - अस्मदीयप्रधानामात्यपुत्रः सुधीः, इयन्तं कालं यावत् कुतोऽपि खलवाक्याद् नाऽगतोऽसि । इदानीं यथाभिमतं ब्रूहि । दमनको ब्रूते देव -, पृच्छामि किञ्चिद् , -उच्यताम्' उदकार्थी स्वामी पानीयम् अपीत्वा किमिति विस्मित इव तिष्ठति '? पिङ्गलकोऽवदत् भद्रमुक्तं - त्वया । किं तु एतद्रहस्यं वक्तुं काचिद् विश्वासभूमिर्नास्ति।

IV. ससन्दर्भं विवृणुत (त्रीण्येव)। **3x3=9**

ಸಂದರ್ಭಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ. (ಮೂರನ್ನು ಮಾತ್ರ)

Explain any Three of the following with reference to context

१. मित्र, अस्मन्मतेनास्य सेवैव न क्रियते ।

२. अव्यापारेषु व्यापारः सर्वथा परिहरणीयः ।

३. भद्र, मम नियोगस्य चर्चा त्वया न कर्तव्या ।

४. यथा स्वामी जागरिष्यति तन्मया कर्तव्यम् ।

५. देव, अस्ति तावदयं महान् भयहेतुः।

V. a) **सन्धिं विभज्य सन्धिनाम लिखत। (पञ्चानामेव)** 1x5=5

ಸಂಧಿಬಿಡಿಸಿ ಸಂಧಿಹೆಸರನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (ಐದು ಮಾತ್ರ)

Split and name the Sandhis. (Five only)

१. राजारिः	२. तावुभौ	३. गुरूपदेशः	४. चन्द्रोदयः
५. सोऽहम्	६. उमेशः	७. इत्यपि	८. वनौषधिः

b) **संस्कृतवाक्येषु योजयत (पञ्चानामेव) ।**

ಸಂಸ್ಕೃತವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ. (ಐದು ಮಾತ್ರ) 1x5 =5

Use the following in Sanskrit sentences. (Five only)

१. नमः	२. परितः	३. सह	४. विना
५. रोचते	६. क्रुध्यति	७. धिक्	८. बहिः

VI. **अधोलिखितमनुच्छेदं कन्नडभाषया आङ्गभाषया वा अनुवदत।** 1x5=5

ಕನ್ನಡಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದಿಸಿ.

Translate into English.

हिमालयः पर्वतेषु महान् पर्वतः अस्ति । अत एव अयं पर्वतराज उच्यते । अस्मि न् पर्वते हिमस्य अधिकता अस्ति । अयं पर्वतः भारतस्य उत्तरदिशि अस्ति । अस्य अनेकानि शिखराणि अतीव उच्चतमानि सन्ति ।

VII. अधोलिखितमनुच्छेदं पठित्वा प्रश्नानामुत्तराणि संस्कृतभाषया लिखत । 1x5=5

समयस्य समुचितेन रूपेण उपयोग एव समयस्य सदुपयोगः कथ्यते । समस्यस्य सदुपयोगः मानवसमाजस्य हितसाधकेषु साधनेषु प्रधानं साधनं वर्तते । संसारे बहूनि वस्तूनि बहुमूल्यानि सन्ति परं तेषां सर्वेषाम् अपेक्षया बहुमूल्यं वस्तु समयः एव वर्तते । यतः अन्यानि वस्तूनि विनष्टानि अपि पुनः लब्धुं शक्यन्ते परन्तु व्यतीतः समयः केनापि उपायेन पुनः लब्धुं न शक्यते। विद्या विनष्टा पुनः अभ्यासेन लब्धुं शक्यते धनं विनष्टं पुनः उपार्जतुं शक्यते यशःविनष्टं पुनः सत्कर्मणा , उपार्जतुं शक्यते परं विनष्टः समयः सहस्रैरपि प्रयत्नैः दुर्लभः एव। अत एव समयः सर्वाधिकं बहुमूल्यं वस्तु मन्यते।

प्रश्नाः

१. समयस्य सदुपयोगः किमिति कथ्यते ?

२. अभ्यासेन का लभ्यते ?

३. सहस्रैः अपि प्रयत्नैः कः दुर्लभः ?

४. कः केनापि उपायेन पुनः लब्धुं न शक्यते ?

५. विनिष्टं धनं पुनः कथं लभ्यते ?